

[Startside](#) > [Uddannelse, Retlige Netværk Og Agenturer](#) > [Latvia](#)

Indholdet er leveret af

Letland

Grunduddannelse af dommere og anklagere i Den Europæiske Union

Letland

Dommere

Generel beskrivelse

Siden 2020 har Letland gennemført introduktionskurser for nyudnævnte dommere (efter godkendelse af dommerembedet) på grundlag af artikel 89, stk. 5, i lov om retlige beføjelser, som forpligter alle nyudnævnte dommere til at deltage i det særlige uddannelsesprogram inden for det første år af tjenesten.

Uddannelsesprogrammets vigtigste målgruppe er dommere tilhørende den generelle jurisdiktion. Nyudnævnte dommere fra forvaltningsdomstolene deltager i uddannelsesprogrammet, hvor det er nyttigt og relevant. Der er dog planer om at udvikle et nyt program, der specifikt er rettet mod nyudnævnte dommere ved forvaltningsdomstolene.

Uddannelse af dommere og retspersonale er den lettiske domstolsforvaltnings ansvar, men denne opgave er imidlertid uddelegeret til det lettiske center for retlig uddannelse, som er en ikke-statslig organisation, der blev grundlagt i 1995 af internationale donorer og den lettiske dommerforening. Det lettiske center for retlig uddannelse har intern erfaring og viden til at sikre kvalitetsuddannelse for nyudnævnte dommere, dommere med erfaring og domstolspersonale. Det lettiske center for retlig uddannelse reguleres af loven om foreninger og fonde samt en langsigtet aftale mellem domstolsforvaltningen og det lettiske center for retlig uddannelse om særlige forhold vedrørende uddannelses tilbud på nationalt og internationalt plan.

Det er i gennemsnit op til 15 deltagere om året i både generelle og administrative jurisdiktioner.

Adgang til grunduddannelsen

Efter udvælgelsen af kandidater til at blive dommere, og så snart parlamentet (Saeima) godkender kandidaterne, kan det lettiske center for retlig uddannelse indlede uddannelsesprogrammet. Der er ingen yderligere eller specifik udvælgelsesprocedure, det dette allerede foretages af udvælgelsesudvalget. Der er kun én vej til at blive dommer — at man opfylder de forskellige udvælgelseskriterier og godkendes af parlamentet.

I første omgang udnævnes dommerne for en periode på tre år.

Grunduddannelsens format og indhold

Uddannelsesprogrammet for nyudnævnte dommere bygger på det tidligere mere omfattende program for dommerkandidater.

Det nye program har imidlertid fokus på en dommers fem vigtigste retlige ansvarsområder:

1. at forberede sagen til retsmødet (herunder indhold om: civil- og strafferetlige retssager, sagsforvaltning, kvalitative retsafgørelser, personlig ledelse, retsetik, dommerens rolle osv.)
2. retssagsledelse (herunder indhold om: sagsforvaltning, retssager, personlig ledelse, mundtlig fremstilling, følelsesmæssig og social intelligens, argumentation og kritisk tænkning, fiktive civil- og strafferetlige

retssager, fiktive retssager under ledelse af den øverste domstols dommere, grundlag for en mæglingsproces osv.)

3. at skrive en retsafgørelse (herunder indhold om: civil- og strafferetlige retssager, sagsforvaltning, kvalitative retsafgørelser i civil- og strafferetlige sager osv.)
4. at sikre effektivt samarbejde og kommunikation (herunder indhold om: drøftelse om dommers rolle i det 21. århundrede, civile og strafferetlige retssager, sagsforvaltning, kvalitative retsafgørelser i civil- og strafferetlige sager, møder med dommere i andre instanser og forfatningsdomstolen, andre juridiske erhverv, personlig ledelse, fremstillingsevner, følelsesmæssig intelligens, fiktive retter, retsetik, drøftelse med unge dommere om deres erfaringer i det første tjenesteår, teambuilding, udvikling af en plan for personlig udvikling osv.)
5. at forstå en dommers rolle, fagets særlige forhold, begrænsninger og ansvar (fiktive civil- og strafferetlige sager, følelsesmæssig og social intelligens, retsetik (deontologi) og særlige forhold inden for retsetik, en dommers rolle og samfundets og statens forventninger.

Programmet er tilrettelagt med henblik på også at støtte udviklingen af de kompetencer, der er fastlagt for medlemmerne af retsvæsenet:

1. værdier og etik
2. analytisk og begrebsmæssig tankegang
3. beredvillighed til at lære og være åben for personlig udvikling
4. evne til at træffe afgørelser og tage ansvar
5. kommunikation og evne til at samarbejde
6. evne til at planlægge (organisation og elasticitet).

Størstedelen af uddannelsen varetages af uddannelsesdommere, der er uddannet i uddannelsesmetoder og -teknikker. Det lettiske center for retlig uddannelse sikrer fuld støtte til uddannelsen under udvikling/ajourføring af programmer og under uddannelsen, navnlig hvis uddannelsen sker online. Det lettiske center for retlig uddannelse sikrer, at mentordommere, der er uddannet som mentor, også støttes og mødes regelmæssigt for at drøfte udfordringer. En mentor er tilgængelig fra tjenestens første dag. Mentorer støtter unge dommere, men der tilbydes også fagligt tilsyn, der hjælper unge dommere med at håndtere de atypiske situationer, problemer med kolleger og personale eller håndtere virkningerne af meget vanskelige sager.

En del af uddannelsen (f.eks. i domstolens informationssystem, databeskyttelse og privatlivets fred, interne HR-systemer osv.) tilbydes af specialister fra domstolsadministrationen.

EU-retten er en integreret del af uddannelsen i specifikke spørgsmål, og grænseoverskridende emner, menneskerettigheder og grundlæggende rettigheder udbydes som yderligere emner i løbet af det første tjenesteår. Desuden opfordres det til at følge de selvlæringsprogrammer, der også tilbydes internt og andre internationale uddannelsesudbydere (f.eks. HELP).

Programmet suppleres af de praktikophold, der organiseres af de domstole, hvor dommeren udnævnes. Programmet vil blive videreudviklet for at sikre, at praktikopholdet også finder sted ved appeldomstolene og forfatningsdomstolen og andre kontorer for juridiske erhverv (f.eks. anklagemyndigheden hvad angår strafferetsdommere).

Det lettiske center for retlig uddannelse har som medlem af EJTN siden 2004 sikret, at lettiske dommere regelmæssigt deltager i programmer som AIKOS og THEMIS, som er programmer, der specifikt er rettet mod dommerkandidater og nyudnævnte dommere.

For at støtte hold til THEMIS-konkurrencen tilbyder det lettiske center for retlig uddannelse undervisning i mundtlige færdigheder, juridisk sprog, præsentationsfærdigheder, vejlederstøtte osv.

Der tilbydes ikke uddannelse i juridisk sprog på nationalt plan som en del af uddannelsesprogrammet. Det lettiske center for juridisk uddannelses undervisning i juridisk terminologi er imidlertid meget værdsat af ikke kun unge dommere.

Størstedelen af uddannelsesprogrammet (200 akademiske timer/AC, 1 AC er 45 minutter, summarisk længde er 2,5-3 måneder) udbydes som en intensiv del ved tjenestens begyndelse. Efter den første del af uddannelsesprogrammet tilbydes der *hurtigst muligt* en evaluering af de specifikke uddannelsesbehov under hensyntagen til specialiseringen. Deltagerens fulde profil udvikles sammen med den individuelle personlige

udviklingsplan. Programmet er tilrettelagt på en måde, der tilskynder deltageren til at påtage sig det fulde ansvar for sin faglige udvikling og regelmæssige uddannelse.

Afslutning af grunduddannelsen og kvalifikationsprocessen

Der er ingen politik for afslutning, da retssystemet ikke kræver en prøve eller en eksamen, efter at programmet er afsluttet.

Når retsvæsenet udvælger og godkender nye dommere, forudses det ikke, at uddannelsen afsluttes under uddannelsen. Der afholdes ikke eksamen, prøver eller fornyet prøver. Idet det antages, at udvælgelseskomitéen har godkendt de bedste kandidater til stillingen som dommer, tilbydes inklusiv og interaktiv uddannelse både i form af seminarer og læring på arbejdspladsen (i form af et praktikophold), og en ny dommer er garanteret kvalitetsforberedelse til jobbet. En ny dommer godkendes for en prøvetid på tre år.

Anklagere

Dette indhold er ikke blevet oplyst.

■ Sidste opdatering: 08/06/2026

De nationale sprogudgaver af denne side vedligeholdes af de respektive EU-lande. Oversættelserne er lavet af Europa-Kommissionen. Eventuelle ændringer af originalen, som de kompetente nationale myndigheder har lavet, er muligvis ikke gengivet i oversættelserne. Europa-Kommissionen påtager sig ingen form for ansvar for oplysninger eller data, der optræder i nærværende dokument, eller hvortil der henvises heri. Med hensyn til de ophavsretlige regler i den medlemsstat, der er ansvarlig for nærværende side, henvises der til den juridiske meddelelse.